

پنجشنبه — ۱۰ کانون ثانی ۱۳۴۰

برنجی سنه — نومرو ۶

اداره خانه : باب
عالی جاده سنده
وقت مطبعه سنه
متصل گوشه
باشنده نومرو ۱
صاحب و مدیر
مسئولی محمد مسیح

ملی تحریک

آبونه شرائط :
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخہ لر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشددر .

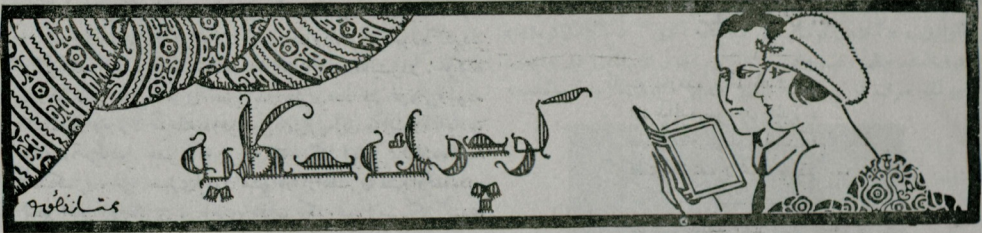
مجموعه من هیئت تنجہ
طبعی تنسیب ایدلمین
آثار اعاده ایدلمز .

اورده بسره کوننده بر یبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی ، مصور مجموعہ در

برنجی سنه

پنجشنبه — ۱۰ کانون ثانی ۱۳۴۰

نومرو ۶

دوشمن عشرتله آره سنره ...

— مابعد —

چاقاقلی، قاقاقلی، فشنکلی هر چاپده توفکرنیک نیکلی
قاودار اراق بر آغز دن:

— «سیاله» لرله، دیه باغریشدیلر؛ اولونجه یه قادار
دوشماز. هانکی داماریمده «بی قیس» قانی وارسه اون
کسه چکیز، داغلا یا جغز. یاریندن تزی یون. بیه غزوه، بیه
غزوه!.. دونکی اولوردیکمزاون بش آتلی کافی ده گل. شیخ
حسنک مزاری، سیاله لردن، هر سنه یوز قربان ایستره. آمر
ایت، شیخ حسنک اوغلی! «بی محمد» لرده هنوز آلی مزارق
طوتان ایکی بیگ آتلی، بش بیک سکیان وار ...

«بی محمد» لره شیخی چادیرک بر کوشه سنده بیاض،
ایصلاق برچک نیک اوستنه اوزامش «خاجیه» عباسی اوزرینه
چکمش، او یوبور کی یایوردی.

یاواشجه باشی قالدیردی؛ آلیه چادیرک اوکنده کی مزارغی
کوشه رده رک:

—: قضا نیک قارده شک «شلفه» سی اوراده. سیاله قانلری،
جاسمک آنه می هنوز بیقامادی، بیله ... شیمدی شیخ
حسنک اوغلی چادیرنده او یورکن، عبدالله العنایک اوغوللری،
اولولرینک مزاری اوستنده کوکس دوویبور. براقک، برقاچ
کونده مجروحلرینک یارلری داغلا سنلر!.. بو کونک داه
برچوق یاری وار.

«جادران» ک تری صوغومشدر. اکرنی آلك، بر آز
صو ویرک!

هواده نه قدار صیجا ق؟..

عواد، برطولوم صو کتیرده شوچیکی ایصلا ت!

سنکده یا «ابراهیم الحادال» بوغز ورن آلی قویون، اون
ده وه، بر قیصر ائکده یاریسی حصه کدر.

شیخ حمید قرق اورکولی باشی قانجه دایا اراق بیه کوزلری

قابادی. صاقلاری، بقلری دیکن کی سرتمش، اورب رمش
بدویلر، قانی کوزلریله شیخلری تصدیق ایستیلر.

باشلنده بویوک باقر قازانلر، تحت «مخار» لرله سورودن
سوت طاشیان جیلاق آیاقلی، جیلان کی بدوی قزلی، سانکه
شیخلرینک چادیرنده محاوره بی ایشیدیلر رمش کی، طانی،
کور سسلرله بر آغز دن:

—: شیخمز شلفه! مزاراقلرمز اوزون! قلنجلرمز
کسکین! قیصراقلرمز طوق! طابیریمز قیصراق! قونداقده کیلریمز
قز! ویل، سیاله لره!..

«عتاب» سنی سویله سویله چادیرله کیردیلر.

..

بردن بره چولک صاغر، اولو سکونی خارده ندی. قویو
باشنده کی یالاقلرده صوبولامایارق تاقویونک دینه ایئوب قورومش
غاغلرینی ایصلا تان سرچلر جیفاقلی جوبلد ایشلرله چادیرلرک
خالاطلرینه دیزیلدیلر. خوروسلر، تیز سسلرله طاووقلری
چاغیردیلر؛ باشلرینه طوپلادیلر. باشی بوش «ناق» لرهور کوجلری
داهاز یاده قانیرلاشدر اراق ایگری بو یولری اوکده، زییلايه
زییلايه اوبایه قوشدیلر. ایری چول سیکلردن جانلری یامان
قیصراقلر قوروقلری، عقرب کی، صغریلری اوزرینه دیکرده
کیشته دیلر. کوپکر، بورونلری چامورن چقارمش هالابور،
اوکوزلر، استکلر سیاه بویوک کوزلری آجشملر، قالقان کی
قولاقلری دیکمشلر آلیق آلیق اطرافلرینه باقیوردلردی.

بوتون بدویلرک کوزلری، آکلایامادین برتلاش، برهیجان
کولکله دی. انسانلره حیوانلرک، هان بر آنده، دودقلری
بوتلاش، بی حیرتلر دوشوردی. ابراهیم الحادال:

—: خبردر، انشالله! دیدی. سرچلر بر خبر کتیر یور.

جیلاق آیاقلری اوموزلرینه چه ویردک یوز اوسق او بوقلایان
بدویلر باشلری دوغرولتدیلر. شیخ حمیدک سیاه کوله سی
چادیردن دیشاری فیلادی. آلربی، قانی، قزیل کوزلرینه

سېر اېدهړهك برمدت افقلى كوزدن كچېردن كدن صكره بېلدىم
كې چادېره قوشارق :

— ناوچ اتلى كليور، دېدى. سياله لردن اولاج. باشده كى
قراتلى، هر حالده سياله لرد. چونكه بنديكى قيصراق، شيخلىرى
« حسين عبدالله العثمان، لك قيصراقى، صاقلاوى شيعى، به
بكنزه بور.

برديقه ده قلنجنى قوشاندى؛ ماوزرى اوموزنه آصدى؛
اوزون مزاراغى قوجاقلاياراق بر صيچرايشده اوزه نكيىز،
كسز قيصراغه بېندى. اقبه اوزايان يوللرده، علام سما كى
هر نكنده، برتوز بولولى بوكسه لىدى.

برچه يرهك ساعت كچه دن كوله، سيام يوزنده برىزى يراننا
كې ياريدايان ترلرې سيلاهه ك چادېره دوندى. بوكس، كور
سسيله :

— يا، شيخ ! دېدى؛ دشنامز سياله لرك شيخى « حسين
العبدالله العثمان، لك اوغلى، نائف، قيله مزندن «ديكان البرجس»
دخالتمش «وجه، ينك مندېلى عكالنك اوستنده طاشيور.
شيخ محمىد :

— دخيله زوال يوق؛ دېدى. «وجه» نى قبول ايتم
اولكه مزندن چيغچه به قادار، قيله دو قوناق بر «نې محمدلى
يوقدر. سويله، كلسون !..

عواد، دورقمسز بر قورشون سر عتيله ينه دوندى. بر آز
صوكر اوج سياله اتل سيلاهه شيخ چادېره دوغرو كلدكلى زمان،
يويوك، كوچوك بوتون كوى خاقى :

— صحاب، صحاب : يا، نائف الحسين عبدالله العثمان !..

ديه مسافرلرې قارشولادېلر.

سياله شيخنك، چوجوق دېنه چك قادار كوچوك اوغلى،
نې محمد لرك ايلرى كله نلرندن ابراهيم الحانداق قوجاقلاوى.
قيصر اغندن ايندرى. اولادى، اقرباسى، امش كې كوكسنة
باصراق اوبدى، آغلادى.

كوچوك بدوى، تجربىلى، يويوك بر آدام صووق قانليغله
مزاراغى ابراهيم الحانداق وېرله :

— ايسته رسه كن، ماوزرى، فشكلىمى ده وېرېم.

ديغه ابراهيم الحانداق :

— خاير، يا، قارده شم اوغلى؛ دېدى؛ شيخ محمد ديك،
دخالتي قبول ايتمى. سلاحره سنكدر، چيقارما ! سنك
باباك ده، دده كه ده سلاحنى كيمسه تسليم ايتمى.

كنج سياله شيخى «وجه، ينك مندېلى صاغ آلته آلدى.
صرمالي ايپك مشلحك ائكلر نى طوبلاياراق نارنجى رنكنده
مشندن كئيش، يويوك چيزمه سنك نالچلى اوكچه سنى سورويه رك
شيخ محمد ايسنك اوكنه كلدى. صاغ آلله وجه، ينك مندېلى
اوزاناراق شيخك اوموزى اوبدى؛ ياني باشنه اوملوردى. ايكي
سياله آتلىسه ده سلاحرلرې ديشارده براقاراق شيخك قارشوسنة
كلدېلر؛ دزلىرې اوبه رك مكموده نك بره كوشه سنة چومه لدېلر.
شيخك چادېرند، جانلى بر مخلوق قالمش كې برچيت بيله
يوقدى. كوچوك بدوى، ياشلى آدام لردن داها اعتالى، دها
معنالى كه لرله حال، خاطر صوردى؛ سياه، بارلاق اوركولى،
نارين كوكسى قايلان فشكلكك اوسته صايرلشدى. اوزون
كېرېكلى، طيعتدن سورمه لى سياه، بارلاق كوزلى، بوجنم
صيجانغه هيچ كوش كورمه مش كې بياض، نارين يوزنه
باشقا بر اصالت وېريوردى. ينه يرندن قالقدى؛ شيخ محمدك
آنى اوبه رك :

— يا، خال ! دېدى. بى بابام كوندردى. سكا چوق
سلامى وار. اقربامزندن «فرج العمار» وكيلى در.

محمد، صانكه آرلرند سترلك اورتوب اونون دورامايه جنى
برصميت وارمش، دونكى غزوه ده اولدوردكلى اون بدى
اتلى سياله لردن ده گلش كى :

— علينا وعليك السلام، ياقز قارده شمك اوغلى ! دېدى؛
سلام كئيرن صاغ اولسون.

عواد، بر «مكوى، قنجان اينجده چيك قهوه كئيردى؛
قهوه جى وېردى. اوج بش پارچا «ميان، داللىله چاچوق
قهوه قاوورېلدى. صفلى، جوز ديبكه موزون ووروشلرله
دوكولدى. مكموده نك اورمانده كى اوجاقده صره ايله ديزلن
يدى باقر كوكمك اك بوپوكندن باشلاناراق صره ايله داها
كوچوك رنه سوزوله سوزوله قانى، بكمز كې بر سادة قهوه
پيشېرېلدى. عواد، يويوك «مكوى، قنجانلرك دېنه بره
يودوملق قهوه قوياراق مسافرله وېردى. چادرك حرم طرفده
آقلىرى، بوئى باغلاناراق بدى يرندن بوغلانان دوه نك آجى
آجى فريادى ايشيديلوردى. «فرج العمار» شيخ محمدك
صرمالي كف، سنك اوجنى دو كوله كدن صوكر :

— يا، نې محمد لرك شيخى ! شيخ سنك اوغلى ! جاسمك
باباسى ! قسه نك قارده شى ! خيال الجاداران ! صاحب الشلف ! ديه
شيخ محمدك، آراسنده كى بوتون لقبلىرې صابدى. سياله شيخى
حسين عبدالله العثمان، طرفدن كليورم.

شمدی، سیاله لرك كو چوچك شينجی، مكموده نك اورناسنده بر
تبه بی آذیران بیلاوسینسینك بری طرفدن كورونمه بوردی بیله ..

—: شیخمز، قزی «كشومه» بی «سیاله» شیخلرندن «علی-
البدالله العثمان» وورمش. یارین «سیاك» نك كیتروب کلبی آلاچقار.
سیاله آتلیلری، هنوز «بی محمد» حدودی کچمه دن، بوخبر،
قولافدن قولاغه بریلدیرم سرعته بوتون قبیله به یاسیلدی. اُك
اوزاق اوبالرده کی بی محمد آتلیلری بیله قیصراقلرینه آتلاخچه
نفسلرینی شیخك چادیرنده آدیلر. یابان قازلری «خرابه» لر،
چادیرلره قوشیدیلر؛ صاچلری طارادلر، یاغلادیلر. باشلرینه سیاه،
صاری اپیک بورمالی «حصاطه» لرینی طاقارق اطرافنه
صره صره مرجانلرینی، محمودیه، غازیه آتونلرینی دیزدیلر.
قالین ماوی اسپکدن «ماللوطه» لرینك اوزرینه «چابوخلی
ملنج» کوملکلری، قرمنزی چوخاندن «کطاش» لرینی
کچبردیلر. تپه دن طیرناغه قادار «عطرشاه» لرینی سوروندیلر.
نارچیچکی رنکندمه شیندن بویوک چیزمه لرینك ماوی بوسکوللارینی
سالالایارق، ایری نالجه لی اوکجه لرینی سورویه سورویه اوجهر،
بشهرشیخك چادیرنه جان آتدیلر. چیتلاق بدوی چوچوقلری،
چیتاقلرله چوبانلری چاغیرمايه قوشدیلر.

بوآقشام قاذین اُرکک، بوتون بی محمد کنجلیری شیخك
اون ایکی دیرمه کلی بویوک چادیری اوکندمه صاییلی کونلرندن
برینی داهایاشاسایبور، قبیله نك ایلری کله نلریله باشلیلری ده
«كشومه» نك جهازندن کندیلرینه وریله جك «عطیه» لری
دوشونیوردیلر.

عمرلری، هرشیدن اوزاق، هرشیدن محروم، هر کون
بویوک بر چنبر ایچنده، عینی بردن چیتاقلر عینی برده بانان
کونشك بوده کیشمه به ن اوبوتی سیر ایتکله کوبکلرله سورولر
آراسنده کچن چوبانلری، بدویلر، یالکز دو کونلرده، درنك لرده
آرالرینه قبول ایدرلر.

چوبانلرده، مرادته کچن عمرلرینك بوتون آلرلری یالکز
دو کونلرده دوکوب اونوتیرلر. اوقادارک، دوکونك دوامنجه،
هرکنجی قیصقاندری اچق درجه ده بختیاردلر بیله ... چونکه
هرکنج قیز، ایستهدیکن کینجک قولتوغنه کیره ده هوردا
تبه ییلمک ایچون، ایلک اوکجه چوبانه کولک، چوبانک کولک
آلق مجبوریتنده در. چوبان، مكموده نك اورناسنه کچهره
جکرینک صیزیلرینی قواله آقیناقدجه دوکون، اوزاقدن اوزاغه

—: ایلچی به زوال یوق!

—: مخصوص سلامی وار.

—: أهلاً وسهلاً!

—: اللهك آمری، پیغمبرك قوليله كوچوك قزكه كشومه بی

برادری «علی عبدالله العثمان» ایسته یور.

—: قسقی ایسه ...

—: شمدی ایسته!

—: ویر!

—: مالدمی، جاندنمی؟

—: حسینك اورتاخچه مشیره سی قاطوماه صوك عورتددر.

مالدن ویر!

—: سن ایسته!

—: بش یوز، صاغمال قویون.

—: داهای؟

—: یکریمی بش سیاه، یکریمی بش بیاض، آلی قرمنزی

«ناقه»!

—: داهای؟

—: اون ماوزر، یکریمی مارتینی توفك.

—: داهای؟

—: بری قیشلاق، بری یازلق اون یکیشهر دیرمه کلی چادیر.

—: داهای؟

—: آلی طوط قطن، آلی طوط چتاره.

—: داهای؟

—: یوز خاچیه عبا.

—: داهای؟

—: یوز هکبه، یوز اُکر، یوز بیلار.

—: داهای؟

—: یکریمی بش بیاض، یکریمی بش سیاه مكموده کچه می.

—: داهای؟

—: اوقادار.

—: قبول! ..

—: خیرینی کورسون! .. قالق، شمدی کفیه مک اوجنده کی

دوکومی چوز.

اختیار سیاله لی، سهوینه ركه، شیخ محمدك اوموزنی
اوپدی. آلیله دوکومه دیکی کفیه نك اوجنی جوزدی.

بویوک، بیاض کلیمدن صوفرا سرنش، اون ایکی قوللی
باقر بلاو سینسی، اورتایه قوغشمدی. آره لرنده هیچ برشی
یوقش کی صوفرانك اطرافنه طوبیلاندیلر.

شرق

(قرده شم محمد مسیح)

گوز یا شترمگ شاهی ساحله کی سازل
شن گوزک آلامی بر لحظه اوبوتسون .
بر قوش گی چیرینا ، اوزاقدن طایازل
گل دونه یلم ، صاندالز آنکی طوتسون .
باق اوچادیز افته ده نیردن بو یا بلکن .
چوشغون سورلک بولاشی اولش کیدیورکن
ترک ایله بواصرای گوزمل قیز ، دها ایرکن
گل دونه یلم ، صاندالز آنکی طوتسون .

ملکی سعید

شیخ محمد وکیلته ساعتلرجه صایارق تسلیم ایتدی . بی محمد
آتیلیری ، باقره کالردن چیقورمش کی عکسلی صدرالره «حربی»
لری سیله یه سیله یه «تل فدان» خرابه سنه دوغرو دوندیلر .
شیخ محمد ، سیاله لک کوندردکلری ساحلری ، قاشلری ،
چا-برلری ، البسلری ، کوله سی عواد «ناقه» لری برده ، برده
صایارکن قیله نلک ایلری کله نلری «کشومه» نلک جهازندن حصه لری
دوشه جک عطیه لری کوزلریله آیریوردیلر .

عطیه لر داغیلدی ؟ هر کس حصه سنه دوشن جانلی جانسز
حصه لری آلدیلر . شیخ محمد کندی حصه سی آردقدن صوکرآ:
— : عواد ، دیدی ، چابوجاق ته یده ، قیله نلک صولک
حدودندن کوروله جک قادار بویوک بر آتش یاق ؛ بو کیجه ،
کون دوغماندن «سیاله» اوبالرینه بر باصقین یاجاجز . انشالله ،
یارینده «کشومه» نلک قوجاسی «علی عبدالله العثمان» دن
آلاجقمز غنیمتلی بوراده پایلاشیرز .

هایدی ، یاعربان ! سزده بورغونسکیز ؛ راحت ایدیکنز ؛
آی دوغارکن هیکیز حاضر بولوناجقسکیز ..
کشومه نلک جهازندن آلدقاری عطیه لردن زیاده ، ایرنسی
کون سیاله لردن کتیره جکلری غنیمتلی دوشونه رده سوبه سوبه
چادیرلرینه دونه رکن هپ بر آغزندن :

— شیخمن شافلی ! مزراقلریز اوزون ! قلیجلریز
کسکین ! قیصراقلریز طوق ! طایلریز قیصراق ! قونداقه کیلریز
قیز ! بو کیجه یه غزوه یه کیده چکنز ، ویل سیاله لره ..

عتابه سی سوبه ووردیلر .

۱۱ - ۹ - ۹۲۰ یشیل

مرحمت عمر

احتراسلی کوزلره بر بری سوزدن ، کنج بدویلرک بر قورو
قالا بالغندن عبارت قالیر . جومان چالارسه اونلر آرککلی دیشیلی
بر برینک قوتوغه کیرمک ، ساعتلرجه «دیجه» اوبنامق فرسته
قونارلر . فقط بالخاصه جوبانلر ایچون ، قاولک قلتنجه ، مزراغه
غلبه چالیدی . بو کونلر ، نه اونونولماز ، نه دویولماز سعادتنده یاری ..
شیخ کنش ، بویوک چادیری اوکنده صره ، صره مشعللر
یاندی ؛ جوبانلر ، قاوللری ایکه ندره مکمومدک اورتاسنه
دیکلدیلر . آرککلی ، دیشیلی کنج بدویلر ، بر برینک اللری ،
بیله کلری قیقشیدیرا قیقشیدیرا ، جومانلرک أطرافده بویوک
بر دائره تشکیل ایتدیلر . بوتون کیجه ، هر بری یاریمشر اوقا
طوبرق ، توز یوناراق صباحه قادار چیریندیلر ، اوبنادیلر .
صبح کونشک طانی ، باکر نورلری یورغون کوزلرده
یکیدن قوت ، حرص آلورلی یافدی . کنجیلر ، قیصراقلرینه
ساحلرینه ، قزلر ، اوستلرینه باشلرینه چکی دوزمن ووردیلر .
شیخ محمد ، بلکه بوتون حیاسنده بر دها کورمه یه چکی
قزینک یوزنی اودی . کنج قزلر ، بللرنده کی قالین قوشاقلری
آراسندن آنه لری جیقاراق «دارسی بزمه باشمز» ! .. دبه
آیه لرینه باقدیردیلر ؟

کلینک صاغ آنی باشلرینه قویودوراق : «بو کیجه بزی ده
خاطرلا ، بزمه دنیا بونه کیرمه من ایچون دعا یت !!» دیه رده
ایجلری چکیدیلر .

بیاض ، سیاه ، قرمز ، «ناقه» لر ، «محف» - طودا ، لر
پاییدی ، حاضرلاندی . کلینک آنه سی آغلا یارق قزینک بویته
صایدیلدی ؛ یوزنی ، کوزلری اودی . قیله نلک ایلری کلن
بوتون قادینلری ، قزلری برده برده کلنی اودکدن صوکرآ
آیاقلرنده کی چیزمه سنه ، باشنده کی آسکی خطاطمه سنه قادار بوتون
البسه سی صویدیلر ، چیقاردیلر . آسکی بوسی برکوملکله باشه
برکوک بزپارچه سی ویره رده ، صابلیق چیلایق بر قیصراق کی
بی محمد شیخ قزینی بر محفه یه بندردیلر . قیله نلک خاطری
صاییلان قادینلری دها وچره ، دوردده دیکر محفه لره اوطوردیلر .
داوولر چالینساراق ، یوزلرجه بی محمد آتیلری ، حیلان کی
قیصراقلری قوشدیراراق جریداوینیه اوینیه ، بر بری قووالایه
قووالایه حدوده دوغرو ایلیله دیلر .

سیاله لر ، حدوده دها اول کلشیر ، «وجه» لری ، دیکان
البرجس ، لک چادیرنده بکله یوردلیدی . دیکان ، بر قوشون آتمی
بری به کلره رده کلنی تسلیم آلدی . سیاله لردن آلدینی «جهاز»